

Akta starostw powiatowych województw wschodnich (Sygn.1179)
Selected records of the county authorities of eastern voivodships
RG-15.562

United States Holocaust Memorial Museum Archives
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-9717
e-mail: reference@ushmm.org

Descriptive summary

Title: Akta starostw powiatowych województw wschodnich (Sygn.1179)
Selected records of the county authorities of eastern voivodships

Dates: 1920-1939

Accession number: 2017.501.1

Extent: 723 digital images

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archives, 100 Raoul Wallenberg Place SW,
Washington, DC 20024-2126

Languages: Polish

Scope and content of collection

Reports and statistics of the regional municipal offices relating to monitoring of activities of population in political parties, political movements (Ukrainian nationalism, communism, Zionism,) and criminal activities; statistics of population in regard of nationality and religion, lists of organizations and associations under the influence of the Christian Democracy. The collection refers to Ukrainian political movement, German political movement, Jewish political movement, activities of the Jewish Social Democratic Workers' Party Poalej Syjon and Jewish emigration organized by the Żydowskie Centralne Towarzystwo Emigracyjne „JEAS”. Includes materials on emigration to Uruguay-a file with emigration documents of Etli-Bejla Elner (Identification documents, photographs, and official correspondence).

Administrative Information

Restrictions on access: No restrictions on access.

Restrictions on reproduction and use: Reproduction of more than 100 pages of copies of documents for researchers or other institutions requires a written permission of the General Director of the State Archives of the Republic of Poland. Publication of more than 10 complete documents in an individual work requires the written authorization of the General Director. The Museum may

not publish any archival material obtained from the General Director, including specific archives under his control, on the Internet, the World Wide Web, or any other publicly accessible on-line network without the written permission of the General Director. Citation of the materials in any publication must refer to the Museum and the Polish State Archives and must include the name of the archival group and catalogue number of the originals.

Preferred citation: Preferred citation for USHMM archival collections; consult the USHMM website for guidance.

Acquisition information: Source of acquisition is the Archiwum Akt Nowych, Poland, Sygn. 1179. The United States Holocaust Memorial Museum Archives received the filmed collection via the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division in December 2017.

Note: This is a cooperative project based on the agreement between USHMM and Yad Vashem, Israel.

Existence and location of originals: Archiwum Akt Nowych

Processing history: Processed by Aleksandra Borecka, 2017. Finding aid formatted by Tia Smith, 2018.

System of arrangement

Arranged in four series by geographic regions: 1. Voivodship Lwów [Lvivs'ka oblast (Ukraine)]; 2. Voivodship Nowogródek [Navahrudak (Belarus)]; 3. Voivodship Polesie [Pripet Marshes (Belarus and Ukraine)]; Voivodship Wołyń [Volhynia (Ukraine)]

Indexing terms

Elnor, Etel Beja.
Hirschfeld, Samuel.
Piłsudski, Józef, 1867-1935.
Stronnictwo Demokratyczne.
Stronnictwo Chłopskie (Poland)
World Socialist Union of Jewish Workers--Po'alei Zion.
Żydowska Socjalna Demokracja (Poland)--History.
Żydowskie Centralne Towarzystwo Emigracyjne „JEAS.”
Polish people--Galicia (Poland and Ukraine)--History--20th century.
Ukrainians--Galicia (Poland and Ukraine)--Politics and government--20th century.
Jews--Galicia (Poland and Ukraine)--Ethnic relations--20th century.
Emigration and immigration law--Pol
Baranavichy (Belarus)
Dobromyl' (Ukraine)
Drohobych (Ukraine)
Horodok (L'vivs'ka oblast', Ukraine)
Horokhiv (Ukraine)
Kobryn (Belarus)

Kovel' (Ukraine)
 Kremenets' (Ukraine)
 L'vivs'ka oblast' (Ukraine)
 Lida (Belarus)
 Liuboml' (Ukraine)
 Luts
 Correspondence.
 Identification card.
 Photographs.
 Reports.
 Statistics.

CONTAINER LIST

Reports and statistics of regional starosts relating to monitoring of activities of population in political parties, Ukrainian nationalism, communism, Zionism, and criminal activities; statistics of population in regard of nationality and religion, lists of organizations and associations under the influence of the Christian Democracy. The collection refers to Ukrainian political movement, German political movement, Jewish political movement, activities of the Jewish Social Democratic Workers' Party Poalej Syjon and Jewish emigration organized by the Żydowskie Centralne Towarzystwo Emigracyjne „JEAS”. Includes materials on emigration to Uruguay-a file with emigration documents of Etli-Bejla Elner (Identification documents, photographs, and official correspondence).

JEAS was founded in Poland in 1924 and operating until 1939 and was providing help to Jewish emigres. JEAS was part of the international HICEM emigration organization. The Central Office was located in Warsaw, while the local branches in Białystok, Brest, Kraków, Lublin, Łódź, Lviv, Rivne and Vilnius. JEAS has helped over 300,000 Poles emigrating from Poland. Formalities necessary to obtain a passport for 60,000 were completed, over 20,000 visas were obtained, 20,000 ship cards were purchased, and over 100,000 PLN were spent for benefits for Jewish emigrants. The organization helped in establishing contact with relatives in the USA. JEAS also organized language and professional courses for expatriates. The funds for running the business came from the HICEM budget and membership fees. In September 1940, Dr. Morgenstern, the head of the JEAS, was ordered by Karl Mende, the Referent for Jewish affairs in the Warsaw Gestapo, to stop all activities because emigration was forbidden the Jews. The activities of JEAS were than taken over by the Jewish Relief Committee and carried out in the form of help from relatives abroad.

Nr teczki	Opis
WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE	
1	DOBROMIL – Sprawozdanie sytuacyjne Starosty Powiatowego Dobromil ze stanu bezpieczeństwa za XII; 1937; s. 11
2	DOBROMIL – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty z ruchu społeczno politycznego i stanu bezpieczeństwa za VIII; 1938; s. 15

3	DROHOBYCZ – Meldunki dzienne Starosty drohobyckiego ze stanu bezpieczeństwa od VI-X (niekompletne) oraz zezwolenie na hodowlę gołębi; 1938; s. 17
4	GRODEK JAGIELLOŃSKI – Pismo Wójta Woli Dobrostańskiej pow. Gródek Jagielloński w sprawie braci Michała i Teodora SZTOJKO; 1922; s. 1
5	SAMBOR – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty samborskiego z ruchu społeczno-politycznego i stanu bezpieczeństwa za VII-VIII i sprawozdania półroczne z życia polskich związków i stowarzyszeń za okres IV-IX 1938 r.; 1938; s. 23
6	SOKAL – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne z ruchu społeczno-politycznego za XI i XII 1934, I-XI 1935; 1934-1935; s. 40
7	SOKAL – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego Sokal ze stanu bezpieczeństwa i ruchu komunistycznego za XI-XII 1934 i I-XI 1935; 1934-1935; s. 34
8	STRZYŻÓW – Sprawozdania sytuacyjne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego, komunistycznego i stanu bezpieczeństwa za okres 21.XII-6.III 1928 r.; 1927-1928; s. 59
9	STRZYŻÓW – sprawozdania sytuacyjne – tygodniowe Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego komunistycznego i stanu bezpieczeństwa za okres 28.VIII-19XI 1930; 1930; s. 53
WOJEWÓDZTWO NOWOGRODEK	
11	BARANOWICZE – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne z ruchu społeczno-politycznego, zawodowego, komunistycznego i stanu bezpieczeństwa za XII; 1934; s. 10
12	LIDA – Partie polityczne na terenie powiatu Lida (BBWR, PSL, Ch.D). Informacje o powiecie lidzkim. Położenie geograficzne, ludność pod względem narodowości, wyznania, główne źródła utrzymania – daty brak. Charakterystyka 10 lecia pracy Samorządu Powiatowego w Lidzie z 1932 r., wykaz organizacji i Związków będących pod wpływami Chrześcijańskiej Demokracji w Lidzie; 1932, 1933; s. 16
13	NIEŚWIEŻ – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego, komunistycznego i stanu bezpieczeństwa za VIII 1936 r.; 1936; s. 12
14	NOWOGRODEK – Meldunek Starosty Powiatowego w sprawie szkód wyrządzonych przez huragan w powiecie Nowogródek w czerwcu 1927 r. Sprawozdanie Starosty ze stanu bezpieczeństwa za sierpień 1936; 1927, 1936; s. 8

15	SŁONIM – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego i stanu bezpieczeństwa za VII 1934 r., V, XI 1937 r. oraz I 1939 r.; 1934, 1937, 1939; s. 57
16	STOŁPCE – Sprawozdania miesięczne Starosty Powiatowego: - z ruchu komunistyczne i stanu bezpieczeństwa za VIII 1936 r.; - z ruchu społeczno-politycznego i narodowościowego za XII 1938 r. i III 1939; 1936, 1938, 1939; s. 18
WOJEWÓDZTWO POLESIE	
17	KOBRYN – Sprawozdania Starosty Powiatowego o polskim ruchu społecznym i kulturalne oświatowym na terenie powiatu kobryńskiego za czas 1.IV-30.IX 1938 r.; 1938; s. 28
WOJEWÓDZTWO WOŁYŃ	
27	HOROCHOW – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego za III 1935 r.; 1935; s. 7
28	KOWEL – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego i narodowościowego za III; 1935; s. 9
29	KRZEMIENIEC – Pismo w sprawie asygnowania pieniędzy dla referenta bezpieczeństwa – 1929 r. Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego i narodowościowego za III 1935; 1929, 1935; s. 7
30	LUBOML – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego i narodowościowego za XI, XII 1934, I-XI 1935 r.; 1934-1935; s. 45
31	ŁUCK – Sprawozdania sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego, narodowościowego i stanu bezpieczeństwa za III 1935 r.; 1935; s. 14
33	ŁUCK - Materiały dotyczące emigracji do Urugwaju Elnor Etlj-Bejli; 1939; s. 7
34	RÓWNE – Raport miesięczny (Starosta lub Policja) za listopad 1920 r.; 1920; s. 1
36	SARNY – Sprawozdanie sytuacyjne Starosty Powiatowego sarny o ilości mieszkańców, podziale administracyjnym, organizacjach i partiach, ich działaczach na terenie powiatu (po 1930 r.); b.d Sprawozdanie sytuacyjne miesięczne z ruchu społeczno-politycznego, narodowościowego i stanu bezpieczeństwa za III 1935; 1935; s. 14

37	<p>WŁODZIMIERZ – Materiały różne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapotrzebowanie pieniędzy na podróże służbowe; 1929; - sprawozdania sytuacyjne tygodniowe z ruchu społeczno-politycznego, narodowościowego, komunistycznego, zawodowego i stanu bezpieczeństwa za okres od 31.VIII-6.IX; 1932; - sprawozdania sytuacyjne miesięczne z ruchu społeczno-politycznego, narodowościowego, komunistycznego, zawodowego i stanu bezpieczeństwa za okres II-VI, VIII-XII 1934 r., 1934; - sprawozdania sytuacyjne miesięczne z ruchu społeczno-politycznego, narodowościowego, wyznaniowego i rozbrojenia terenu za okres I-XII 1935 r.; 1935; s. 132
39	<p>ZDOŁBUNOW – Sprawozdanie sytuacyjne miesięczne Starosty Powiatowego z ruchu społeczno-politycznego, narodowościowego, wyznaniowego i rozbrojenia terenu za okres III 1935 r.; 1935</p>